

Ποιοι μαθητές απουσιάζουν αδικαιολόγητα¹ από τα σχολεία.

- Σε όλες τις χώρες του ΟΟΣΑ, το 18% των μαθητών απουσίασε αδικαιολόγητα από κάποια μαθήματα τουλάχιστον μία φορά κατά τις δύο εβδομάδες πριν από την έρευνα PISA και το 15% των μαθητών απουσίασε αδικαιολόγητα από το σχολείο μία ή περισσότερες ημέρες κατά την ίδια περίοδο.
- Λίγοι μαθητές σε σχολικά συστήματα με υψηλές επιδόσεις απουσιάζουν αδικαιολόγητα από κάποια μαθήματα ή και ολόκληρες ημέρες από το σχολείο.
- Για τους μαθητές στις χώρες του ΟΟΣΑ, η αδικαιολόγητη απουσία από κάποιο μάθημα συνδέεται με 32 μονάδες χαμηλότερη βαθμολογία στα μαθηματικά, ενώ η αδικαιολόγητη απουσία ολόκληρων ημερών σχολείου συνδέεται με 52 μονάδες χαμηλότερη βαθμολογία.
- Η αδικαιολόγητη απουσία από τα μαθήματα παρατηρείται σε όλους τους μαθητές, είτε προέρχονται από ευνοημένο περιβάλλον είτε όχι.

Οι έφηβοι πάντα θα είναι έφηβοι και σε αυτό το αβέβαιο έδαφος μεταξύ παιδικής ηλικίας και ενηλικίωσης, οι κανόνες αναπόφευκτα θα παραβιάζονται. Σε πολλές χώρες, αυτό μεταφράζεται σε αδικαιολόγητη απουσία από τα μαθήματα. Σε άλλες, ωστόσο, οι 15χρονοι μαθητές επιλέγουν να μην απουσιάζουν αδικαιολόγητα, επειδή κατανοούν τη σημασία της εκπαίδευσης, επειδή οι γονείς και οι εκπαιδευτικοί τους έχουν καλλιεργήσει μία κουλτούρα συνέπειας απέναντι στο σχολείο και μέσα στο σχολείο, ή επειδή το σχολικό τους σύστημα διασφαλίζει ότι δεν είναι αποδεκτό να απουσιάζουν αδικαιολόγητα.

Οι μαθητές που έλαβαν μέρος στο PISA 2012 κλήθηκαν να αναφέρουν πόσες φορές απουσίασαν αδικαιολόγητα χωρίς άδεια κατά τις δύο εβδομάδες πριν από την διεξαγωγή της έρευνας PISA. Σε όλες τις χώρες του ΟΟΣΑ, το 18% των μαθητών απουσίασε αδικαιολόγητα τουλάχιστον από ένα μάθημα και το 15% απουσίασε αδικαιολόγητα τουλάχιστον μια ολόκληρη ημέρα κατά τις δύο εβδομάδες πριν από την διεξαγωγή της έρευνας PISA. Στην Αργεντινή, την Ιταλία, την Ιορδανία και την Τουρκία, το 40% των μαθητών ή περισσότεροι απουσίασαν αδικαιολόγητα τουλάχιστον μία ημέρα, ενώ στην Αργεντινή, την Κόστα Ρίκα, την Ελλάδα, τη Λετονία, τη Ρουμανία και την Τουρκία, το 40% των μαθητών ή περισσότεροι απουσίασαν τουλάχιστον μία διδακτική ώρα. Στην Αργεντινή, την Ελλάδα, τη Λετονία, τη Ρουμανία και την Τουρκία, το 4% των μαθητών ή περισσότεροι ανέφεραν ότι είχαν απουσιάσει αδικαιολόγητα μία διδακτική ώρα, πέντε ή περισσότερες φορές τις προηγούμενες δύο εβδομάδες, ενώ στην Αργεντινή και την Τουρκία, από 7% των μαθητών ανέφεραν ότι είχαν απουσιάσει αδικαιολόγητα πέντε ή περισσότερες ημέρες σχολείου κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου. Στις πιο πολλές χώρες, υπάρχει πολύ μικρή διαφορά στη συχνότητα της σχολικής απουσίας μεταξύ μαθητών που προέρχονται από ευνοημένο περιβάλλον ή μη. Για παράδειγμα, σε όλες τις χώρες του ΟΟΣΑ, το 19% των μαθητών από μη ευνοημένα περιβάλλοντα ανέφεραν ότι είχαν απουσιάσει αδικαιολόγητα από κάποια μαθήματα, σε σύγκριση με το 17% των μαθητών από ευνοημένα περιβάλλοντα και το 18% των μαθητών από μη ευνοημένα περιβάλλοντα ανέφεραν ότι είχαν απουσιάσει αδικαιολόγητα από το σχολείο ολόκληρες μέρες, σε σύγκριση με το 12% των μαθητών από ευνοημένα περιβάλλοντα.

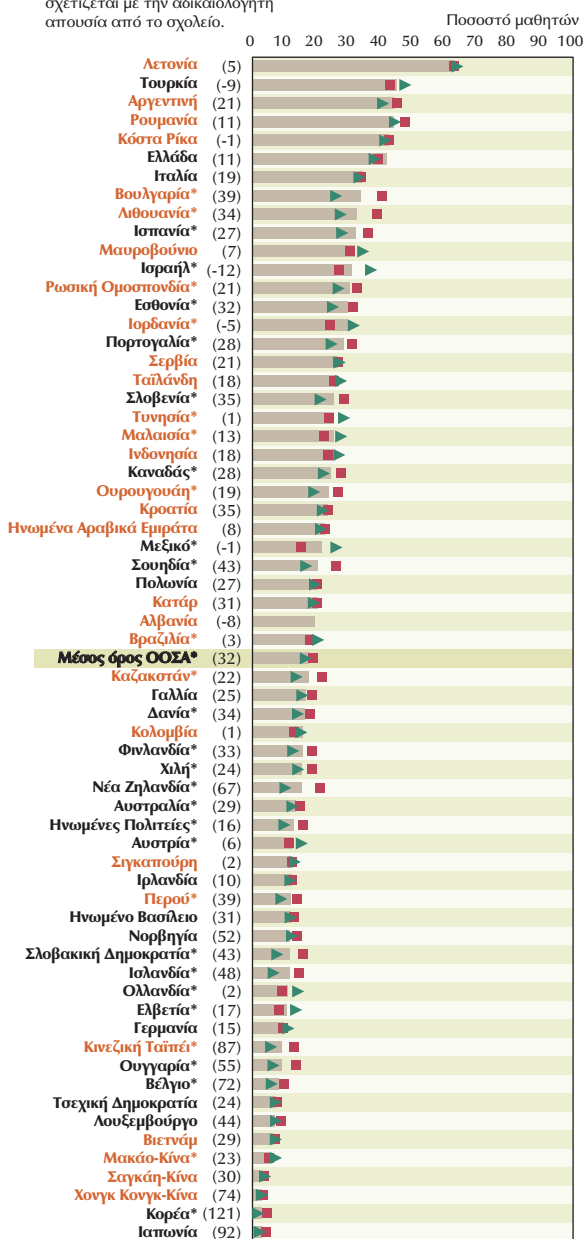
¹ κάνουν «κοπάνα»

Πάρα πολλοί μαθητές, ανεξαρτήτως κοινωνικού υπόβαθρου, λείπουν αδικαιολόγητα από το σχολείο

Ποσοστό μαθητών που απουσίασαν αδικαιολόγητα τουλάχιστον μία φορά τις δύο εβδομάδες πριν από τη διεξαγωγή της έρευνας PISA

■ Όλοι οι μαθητές ■ Μαθητές από μη ευνοημένο περιβάλλον ▲ Μαθητές από ευνοημένο περιβάλλον

Διαφορά βαθμολογίας-σημείων που σχετίζεται με την αδικαιολόγητη απουσία από το σχολείο.

Οι χώρες και οι οικονομίες κατατάσσονται κατά φθίνουσα σειρά ως προς το ποσοστό των μαθητών που ανέφεραν ότι απουσίασαν αδικαιολόγητα τις δύο εβδομάδες πριν από το τεστ PISA.

Οι μαθητές από μη ευνοημένο περιβάλλον είναι εκείνοι που βρίσκονται στο κατώτερο τέταρτο του δείκτη οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής κατάστασης του PISA και οι μαθητές από ευνοημένο περιβάλλον είναι εκείνοι που βρίσκονται στο ανώτερο τέταρτο του εν λόγω δείκτη.

Σημείωση: Ο αστερίσκος δίπλα στο όνομα μιας χώρας υποδηλώνει ότι ανήκει στις χώρες στις οποίες οι κοινωνικοοικονομικές ανισότητες είναι στατιστικά σημαντικές.

Πηγή: OECD, PISA 2012 Database, Table III.2.2a.

StatLink <http://dx.doi.org/10.1787/888932963920>

Η αδικαιολόγητη απουσία από το σχολείο συνδέεται με χειρότερες επιδόσεις των μαθητών στα μαθηματικά...

Οι μαθητές που ανέφεραν ότι απουσίασαν αδικαιολόγητα τουλάχιστον μία φορά τις δύο εβδομάδες πριν από το τεστ PISA έχουν χαμηλότερες βαθμολογίες από τους μαθητές που ανέφεραν ότι δεν απουσίασαν. Σε όλες τις χώρες του ΟΟΣΑ, η αδικαιολόγητη απουσία από κάποιες διδακτικές ώρες συνδέεται με 32 μονάδες χαμηλότερη βαθμολογία στα μαθηματικά και η αδικαιολόγητη απουσία ολόκληρων ημερών από το σχολείο συνδέεται με 52 μονάδες χαμηλότερη βαθμολογία. Στην Ιαπωνία, την Κορέα και την Κινεζική Ταϊπέι, η διαφορά βαθμολογίας που συνδέεται με την αδικαιολόγητη απουσία από κάποιες διδακτικές ώρες είναι μεγαλύτερη από 80 μονάδες, ενώ στην Ουγγαρία, την Ιαπωνία, την Κορέα, τη Νέα Ζηλανδία, τη Σαγκάη-Κίνα και την Κινεζική Ταϊπέι, η διαφορά βαθμολογίας που σχετίζεται με την αδικαιολόγητη απουσία ολόκληρων ημερών από το σχολείο είναι επίσης μεγαλύτερη από 80 μονάδες βαθμολογίας. Σε κάθε χώρα εκτός από τη Βραζιλία, την Κολομβία και το Ισραήλ, οι μαθητές που ανέφεραν ότι είχαν απουσιάσει αδικαιολόγητα είχαν χειρότερες επιδόσεις από τους μαθητές που ανέφεραν ότι δεν είχαν κάνει κάτι τέτοιο.

...και η υψηλή συχνότητα αδικαιολόγητων σχολικών απουσιών έχει αντίκτυπο στις επιδόσεις των σχολείων και των σχολικών συστημάτων.

Η αδικαιολόγητη απουσία των μαθητών από το σχολείο σχετίζεται αρνητικά με τη συνολική απόδοση ενός σχολικού συστήματος. Μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ, αφού ληφθεί υπόψη το κατά κεφαλήν ΑΕΠ, τα σχολικά συστήματα με μεγαλύτερα ποσοστά μαθητών που απουσιάζουν αδικαιολόγητα τείνουν να έχουν χαμηλότερη βαθμολογία στα μαθηματικά. Μετά τη συνεκτίμηση των διαφορών στο επίπεδο οικονομικής ανάπτυξης, που υπολογίζεται με το κατά κεφαλήν ΑΕΠ, το 16% των διαφορών στις επιδόσεις στα μαθηματικά μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ μπορεί να εξηγηθεί από τις διαφορές στα ποσοστά των μαθητών που απουσιάζουν αδικαιολόγητα (αντίθετα, στα περισσότερα σχολικά συστήματα με υψηλές επιδόσεις, όπως το Χονγκ Κονγκ-Κίνα, η Ιαπωνία, η Κορέα και η Σαγκάη-Κίνα, σχεδόν κανένας δεν απουσιάζει αδικαιολόγητα).

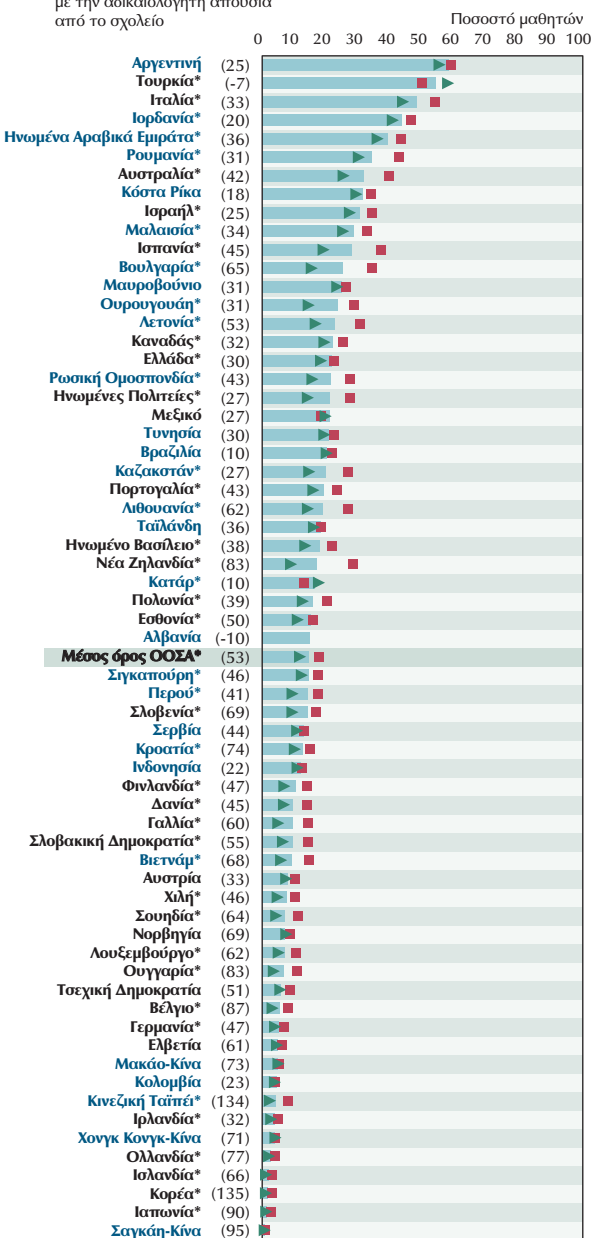

Η αδικαιολόγητη απουσία από το σχολείο σχετίζεται με χειρότερες επιδόσεις

Ποσοστό μαθητών που απουσίασαν αδικαιολόγητα κατά τις δύο εβδομάδες πριν από την διεξαγωγή της έρευνας PISA

■ Όλοι οι μαθητές ■ Μαθητές από μη ευνοημένο περιβάλλον ▲ Μαθητές από ευνοημένο περιβάλλον

Διαφορά βαθμών που σχετίζεται με την αδικαιολόγητη απουσία από το σχολείο

Οι χώρες και οι οικονομίες κατατάσσονται κατά φθίνουσα σειρά ως προς το ποσοστό των μαθητών που ανέφεραν ότι έλειψαν αδικαιολόγητα από το σχολείο κατά τις δύο εβδομάδες πριν από την έρευνα PISA.

Οι μαθητές από μη ευνοημένα περιβάλλοντα είναι εκείνοι που βρίσκονται στο κατώτερο τέταρτο του δείκτη οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής κατάστασης του PISA και οι μαθητές από ευνοημένα περιβάλλοντα είναι εκείνοι που βρίσκονται στο ανώτερο τέταρτο του εν λόγω δείκτη.

Σημείωση: Ο αστερίσκος δίπλα στο όνομα της χώρας υποδηλώνει τις χώρες στις οποίες οι κοινωνικοοικονομικές ανισότητες είναι στατιστικά σημαντικές.

Πηγή: OECD, PISA 2012 Database, Table III.2.2b.

StatLink <http://dx.doi.org/10.1787/888932963920>

Αυτή η αρνητική σχέση παρατηρείται επίσης στο επίπεδο του σχολείου. Σε 29 χώρες και οικονομίες, τα σχολεία με περισσότερους μαθητές που απουσιάζουν αδικαιολόγητα παρουσιάζουν χειρότερες μέσες επιδόσεις. Στην Κροατία, την Ιαπωνία, την Κορέα, την Ολλανδία, τη Νέα Ζηλανδία, τη Σλοβενία, την Κινεζική Ταϊπέι και το Βιετνάμ, αύξηση κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες στο ποσοστό των μαθητών που απουσιάζουν αδικαιολόγητα αντιστοιχεί σε μείωση της μέσης επίδοσης του σχολείου στα μαθηματικά μεταξύ 10 και 34 βαθμών, αφού ληφθούν υπόψη η κοινωνικοοικονομική κατάσταση και το δημογραφικό υπόβαθρο των μαθητών και των σχολείων και διάφορα άλλα σχολικά χαρακτηριστικά. Στην Ιαπωνία και την Κορέα, αύξηση κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες του ποσοστού αυτών των μαθητών αντιστοιχεί σε πτώση της μέσης επίδοσης του σχολείου στα μαθηματικά κατά 22 μονάδες και 25 μονάδες, αντίστοιχα. Περίπου το 7% των μαθητών στην Ιαπωνία και το 9% των μαθητών στην Κορέα φοιτούν σε σχολεία όπου πάνω από το 10% των μαθητών απουσίασαν αδικαιολόγητα μια ημέρα ή μία διδακτική ώρα τουλάχιστον μία φορά τις δύο εβδομάδες πριν από τη δοκιμή PISA αντίθετα, σε όλες τις χώρες του ΟΟΣΑ, ένας μέσος όρος 73% των μαθητών φοιτούν σε τέτοια σχολεία.

Ωστόσο, όλες οι οικογένειες και τα σχολεία έχουν τα μέσα για την καλύτερη εμπλοκή των μαθητών με το σχολείο.

Το PISA αποκαλύπτει ότι τα σχολεία και οι οικογένειες μπορούν να συμβάλουν στη μείωση των ποσοστών σχολικής διαρροής, ενισχύοντας τη συμμετοχή των μαθητών στο σχολείο. Κατά μέσο όρο στις χώρες του ΟΟΣΑ, οι μαθητές που φοιτούν σε σχολεία με καλύτερο παιδαγωγικό κλίμα πειθαρχίας έχουν 5% λιγότερες πιθανότητες να αναφέρουν ότι απουσίασαν αδικαιολόγητα από μαθήματα ή ημέρες σχολείου κατά τη διάρκεια των δύο εβδομάδων πριν από την έρευνα PISA. Και όταν συγκρίνονται μαθητές με παρόμοιες επιδόσεις στα μαθηματικά, οι μαθητές που ανέφεραν ότι τα πάνε καλά με περισσότερους εκπαιδευτικούς, ότι οι περισσότεροι εκπαιδευτικοί ενδιαφέρονται για την ευημερία τους και τους ακούνε πραγματικά σε αυτά που έχουν να πουν, ότι θα λάβουν πρόσθετη βοήθεια από τους εκπαιδευτικούς, αν χρειαστεί, και ότι οι περισσότεροι εκπαιδευτικοί τους αντιμετωπίζουν δίκαια, έχουν πέντε ποσοστιαίες μονάδες λιγότερες πιθανότητες να φτάσουν με καθυστέρηση στο σχολείο, κατά μέσο όρο στις χώρες του ΟΟΣΑ, και τέσσερις ποσοστιαίες μονάδες λιγότερες πιθανότητες να έχουν απουσιάσει αδικαιολόγητα από μαθήματα ή ημέρες σχολείου κατά τη διάρκεια των δύο εβδομάδων πριν από το PISA.

Σε 8 από τις 11 χώρες και οικονομίες με διαθέσιμα στοιχεία, οι μαθητές των οποίων οι γονείς τρώνε τακτικά το κύριο γεύμα μαζί τους είναι λιγότερο πιθανό να έχουν απουσιάσει αδικαιολόγητα από το σχολείο. Οι γονείς μπορούν επίσης να μειώσουν την πιθανότητα τα παιδιά τους να απουσιάσουν αδικαιολόγητα, διατηρώντας φιλόδοξες προσδοκίες για τα παιδιά τους και επικοινωνώντας τους τις προσδοκίες αυτές.

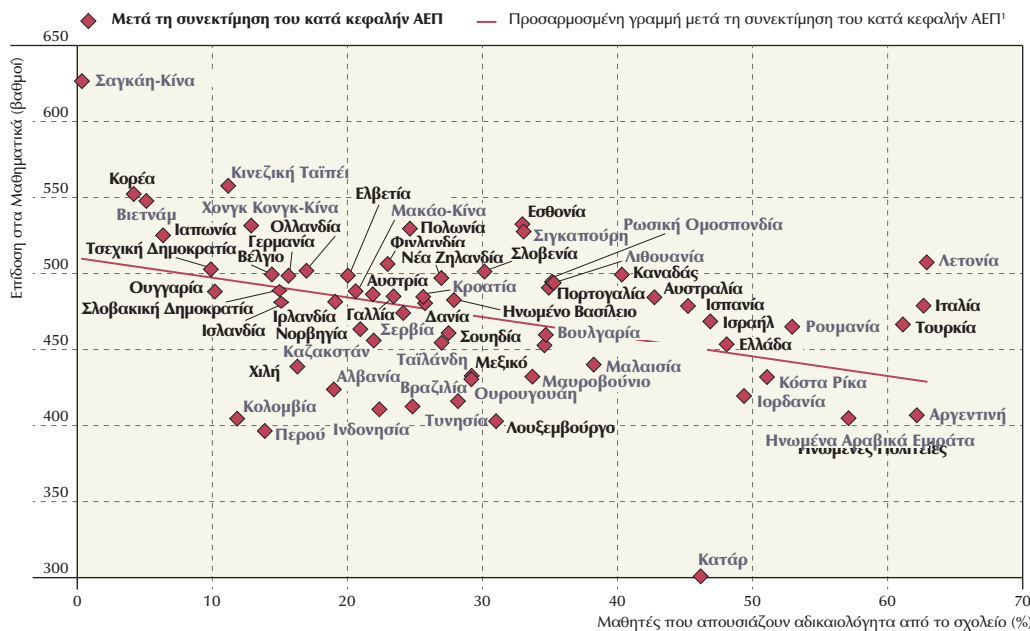

PISA

IN FOCUS

Κατά μέσο όρο στις 11 χώρες και οικονομίες με διαθέσιμα στοιχεία, όταν συγκρίνονται μαθητές παρόμοιας κοινωνικοοικονομικής κατάστασης και επιδόσεων στα μαθηματικά και στην κατανόηση κειμένου, εκείνοι των οποίων οι γονείς αναμένουν ότι θα φοιτήσουν σε πανεπιστήμιο μέχρι να γίνουν 30 έχουν δύο ποσοστιαίες μονάδες λιγότερες πιθανότητες να απουσιάσουν αδικαιολόγητα κατά τις δύο εβδομάδες πριν από τη δοκιμή PISA σε σχέση με τους μαθητές των οποίων οι γονείς δεν έχουν τόσο υψηλές προσδοκίες.

Όταν περισσότεροι μαθητές απουσιάζουν αδικαιολόγητα, τα σχολικά συστήματα, στο σύνολό τους, έχουν χειρότερες επιδόσεις στα Μαθηματικά

Σημείωση: Οι μαθητές που έλειψαν αδικαιολόγητα από το σχολείο αναφέρονται στο ποσοστό των μαθητών που έλειψαν αδικαιολόγητα τουλάχιστον μία φορά από ένα μάθημα ή μία ημέρα σχολείου κατά τις δύο εβδομάδες πριν από τη διεξαγωγή της έρευνας PISA.

1. Μια σημαντική σχέση ($p < 0,10$) φαίνεται από τη συνεχή γραμμή.

Πηγή: ΟΟΣΑ, βάση δεδομένων PISA 2012, πίνακας IV.1.5

StatLink <http://dx.doi.org/10.1787/888932957384>

Συμπέρασμα: Τα αποτελέσματα του PISA 2012 δείχνουν ότι το να λείπουν οι μαθητές αδικαιολόγητα από το σχολείο συνδέεται αρνητικά με τις επιδόσεις τους. Τα αποτελέσματα δείχνουν επίσης ότι οι μαθητές είναι λιγότερο πιθανό να απουσιάζουν αδικαιολόγητα όταν ενδιαφέρονται για το σχολείο. Οι γονείς και οι εκπαιδευτικοί μπορούν να καλλιεργήσουν το ενεργό ενδιαφέρον των μαθητών για το σχολείο και μέσα στο σχολείο, διατηρώντας υψηλές προσδοκίες για τα παιδιά/μαθητές τους και ασχολούμενοι οι ίδιοι περισσότερο με τη ζωή των παιδιών/μαθητών.

Για περισσότερες πληροφορίες

Επικοινωνία Francesca Borgonovi (Francesca.borgonovi@oecd.org)

Βλέπε OECD (2013), Ready to Learn: OECD (2013), What Makes Schools Successful? Πόροι, πολιτικές και πρακτικές, OECD Publishing.

Επισκεφθείτε το www.pisa.oecd.org www.oecd.org/pisa/infocus

Δείκτες εκπαίδευσης στο επίκεντρο Teaching in Focus

Αρχικά εκδοθέν από τον ΟΟΣΑ με τον τίτλο: “Who are the school truants?”, Pisa in Focus, No. 35, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/5jzb019jwmd5-en>. Η μετάφραση δεν έγινε από τον ΟΟΣΑ και δεν πρέπει να θεωρείται επίσημη μετάφραση του ΟΟΣΑ. Η ποιότητα της μετάφρασης και η συμφωνία της με τη γλώσσα του πρωτότυπου κειμένου είναι αποκλειστική ευθύνη του/της/των μεταφραστή/τριας/ών. Σε περίπτωση ασυμφωνίας ανάμεσα στην πρωτότυπη εργασία και στη μετάφραση, μόνο το πρωτότυπο κείμενο θα θεωρηθεί έγκυρο.

Η χρήση του αρσενικού γένους γίνεται χάριν οικονομίας, προκειμένου να αποφευχθεί η προσθήκη πολλαπλών επιθημάτων που δυσκολεύουν την ανάγνωση του κειμένου και δεν αναφέρεται αναγκαστικά στο πραγματικό γένος των υποκειμένων.

Η μετάφραση, προσαρμογή και γραφιστική επιμέλεια του κειμένου έγιναν στο πλαίσιο του Έργου «Δημιουργία Ερευνητικών Υποδομών, Επεξεργασία Ερευνητικού Υλικού και Επικοινωνία Αποτελεσμάτων Διεθνών Εκπαιδευτικών Ερευνών» με Επιστημονικό Υπεύθυνο τον Καθηγητή του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων Αναστάσιο Εμβαλωτή. Χρηματοδοτήθηκε βάσει της Προγραμματικής Σύμβασης του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού με το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων μέσω του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης 2021-2025.